

Juraj Červenák

LOVEC
ČERTŮ

SERŽANT JAROŠ
A VELKÉ PROBLÉMY
V MALÉM ŘÍMĚ

Přeložil
Robert Pilch

argo

Juraj Červenák

LOVEC ČERTŮ

SERŽANT JAROŠ
A VELKÉ PROBLÉMY
V MALÉM ŘÍMĚ

Ze slovenského originálu
Lovec čertov, vydaného roku 2023
nakladatelstvím Slovart v Bratislavě,
přeložil Richard Podaný.
Obálku ilustroval, grafickou úpravu navrhl
a text vysadil Pavel Růt.
Jazyková redakce Jiří Popiolek.
Odpovědný redaktor Martin Šust.
Technická redaktorka Alexandra Švolíková.
Korektury Eva Brucknerová.
Vydalo nakladatelství Argo,
Milíčova 13, 130 00 Praha 3,
argo@argo.cz, www.argo.cz,
roku 2024 jako 5479. publikaci.
Vytiskla tiskárna Těšínské papírny.
Vydání první.

ISBN 978-80-257-4376-8

Naše knihy distribuuje knižní velkoobchod Kosmas

Sklad: Za Halami 877, 252 62 Horoměřice

tel.: 226 519 383, e-mail: odbyt@kosmas.cz

www.firma.kosmas.cz

Knihy je možno pohodlně zakoupit v internetovém knihkupectví

www.kosmas.cz

KAPITOLA PRVNÍ

Česká cesta přivede seržanta Jaroše do Uher. Strašidlo z pohádek
si žádá jeho duši. Anebo dukáty.

Po několika deštivých, protivně sychravých dnech se nečekaně vyčasil. Obloha byla od rána blankytná a slunce hrálo, jako by se na sklonku října znenadání vrátilo léto. Dokonce i Bohdan Jaroš si sundal klobouk, narovnal se v sedle a nastavil paprskům tvář. Kdyby ho někdo sledoval a díval se skutečně pozorně, v jednom okamžiku by na jeho rtech postřehl něco jako úsměv.

U jablonické pevnosti s vodním příkopem se cesta prudce stočila na jihozápad a obloukem kolem Korlátského hradu přivedla seržanta do městečka Švancdorf. V tamní mýtnici musel sáhnout do měšce, protože cesta průsmykem přes Bílé hory nebyla zadarmo. Chválabohu byl zrovna při penězích – v Uherské Skalici si slušně přivydělal, když před spravedlnost přivedl dvojici moravských lapků, kteří se na obou stranách hranice dopustili několika loupežných vražd. Kromě toho se při vyplácení odměny dozvěděl, že skalickému katovi se před dvěma měsíci konečně podařilo upít k smrti a město od té doby nemůže najít člověka ochotného vykonávat útrpné právo. Jaroš se nejdříve obrátil k odchodu, ale asi po půlhodině se vrátil a nabídl pomoc s vyklizením žaláře plného odsouzenců. Několik následujících dnů měl plné ruce práce – vypálil půl tuctu znamení hanby, na pranyři zbičoval pomlouvačnou ženskou, metlou vyšlehal a vyhnal dvě poběhlice, usekl jednu zlodějskou ruku, a dokonce dva dny na mučidlech vyslýchal údajnou čarodějnici. Nakonec se k obcování s ďáblem a vrhání zlých kleteb přiznala a byla za to omilostněna, takže ji Jaroš před upálením na hranici stál. Po velkých prosbách dostal milost i odhalený bigamista, který navíc smilnil s nevlastní

dcerou – místo potupného oběšení také propadl meči. Nakonec seržant oběsil i Moravany, které před týdnem vystopoval a zajal, a za dobrou cenu prodal několik pruhů kůže, které z nich strhl, pod šibenicí na skalickém rynku. Odjízďěl z města s pořádně těžkým měšcem.

Za Švancdorfem se cesta znovu stáčela na západ a zanedlouho se dusot Jarošova vraného koně odrazil od svahů zarostlých hustou bučinou. Cesta zvaná Via Bohemica už staletí spojovala České království s Uhrami a bylo na ní rušno i v těchto vlčích časech, kdy v Budíně vládli osmanští pohané a podél Dunaje probíhaly nelítostné boje. Jaroš si pořád nebyl úplně jistý, proč se vlastně vrací do Uher. V mysli si pohrával s návratem na bojiště, což by znamenalo jet po České cestě až k plovoucímu mostu v Ostřihomi a za Dunajem se přidat k císařskému vojsku. A možná by ani nemusel jet tak daleko, žoldnéřské oddíly se shromažďovaly i v táboře u Trnavy. Kolovaly zvěsti, že Dvorní vojenská rada chystá na příští rok mohutnou ofenzivu a pokusí se z tureckých spárů vyrvat Kanižu, Stoliční Bělehrad a další města a pevnosti. Jaroš věděl, že se brzy bude muset definitivně rozhodnout, co dál, a jak se ten okamžik přibližoval, představa návratu k vojenskému řemeslu se mu líbila čím dál míň. Hlavně proto, že život člověka, který se neřídí rozkazy jiných, mu chutnal víc a víc.

Náhle se vraník zastavil, zastříhal ušima, pohodil hřívou a zafrkal. Jaroš zpozorněl a ostražitě se rozhlédl. Cesta právě odbočila do stinného úvalu, jímž protékal potok. Koryto nebylo hluboké, ale přesto se nad ním klenul dřevěný most. Seržant po dlouhém váhání pobídl koně, ale jen co podkova dupla na první trám, vzduchem se něco mihlo. Bleskurychle se sklonil ke koňské šíji, jenže ta věc nemířila na něj. Narazila do středu mostu a zarachotila jako výstřel z malého děla – rozprskly se jiskry a Jaroše něco štíplo do tváře. Kuň se s říčním zvedl na zadní a zaskočený jezdec vyletěl ze sedla. Když sebou plácl do kopyty rozrytého bláta na břehu, ještě držel

uzdu, jenže kůň se dal na útěk a vytrhl mu ji z prstů. Jaroš hrubě zaklel.

Přes most se přeléval chuchvalec hustého kouře. Z něj se ozvalo nelidské blábolení, bušení a kovové řinčení. Jaroš vyvalil oči, protože něco podobného v tento krásný den na cestě strážené hrady a mýtnými stanicemi nečekal, ale rozhodně kvůli tomu neztratil duchapřítomnost. Chytil se okraje mostu a rychle vstal. Když se z kouře vynořila robustní postava, už stál na nohou a v dlani svíral tasený tesák. Byl připravený bránit se, dokonce přejít do rázného protiútku, ale při druhém pohledu na útočníka mu skoro vypadly oči z důlků a mimovolně ucouvl.

Po mostě k němu kráčel čert. Při každém kroku bušil do trámů násadou vidlí, které svíral v pravé ruce. V levačce držel rezavý řetěz a výhrůžně jím švihal, až mu jeho váha šubala paží.

„Ubohý hříšný smrtelníku!“ hulákal. „Odporný ničemo! Hanbo lidského plémě! Přišel jsem si pro tebe!“

Jaroš přestal ustupovat, ale pořád ohromeně zíral na strapatou hlavu s velkými rohy, šílené oči svítící v ukoptěném obličejí, naježené kníry, masnotou slepené vousy a široká ramena pod špinavou ovčí houní. Útočník měl tlusté prsty zakončené ostrými drápy a na opasku místo přezky lidskou lebku. Kožené holínky s podraženými podpatky klapaly jako kopyta. Tvor za sebou dokonce táhl ocas podobný kravskému, se srstnatou štětkou na konci.

„Duši, nebo dukáty!“ vykřikl pekelník, zastavil se na konci mostu a namířil na příkrčeného mladíka vidle s pěti železnými bodci. „Vyzývám tě ve jménu Lucifera, svého pána! Tvé jméno stojí žhavým písmem na soupisu bezbožníků a já mám za úkol s tebou zúčtovat. Máš ale štěstí, vládce pekel je přísný, avšak spravedlivý. Dovolí ti, aby ses ze svého trestu vykoupil. Okamžitě mi odevzdej všechno cenné, co u sebe máš! Když se dobrovolně vzdáš pozemských statků a po zbytek života se

budeš kát a úpěnlivě modlit, po smrti se ti otevře brána nebeského království. Neopovažuj se odmítnout, jinak tě okamžitě svrhnu do ohnivě propasti. Ještě dnes budeš souzen před krvavým trůnem a skončíš v kotli s vroucím olejem!“

„Ne se smůlou?“

To čerta viditelně vyvedlo z míry. Rychle se ale vzpamatoval, zadupal a zařinčel řetězem. „Tak teda se smůlou, Satan tě vezme za slovo. Máme víc vroucí smůly než Saraceni na hradbách Rábu! Nepokoušej mou trpělivost a dej mi všechny dukáty. Jen tak unikneš věčné trýzni.“

„Nemám dukáty.“

Čert se znovu zarazil, naklonil hlavu, zamrkal. Potom znovu zalomozil všemi rekvizitami, zakoulel očima a zaryčel, až mu od úst odletovala pěna. „Lžeš! Další smrtelný hřích! Vidím brašnu u tvého boku, vypadá, že je pořádně těžká, určitě v ní skrýváš plný měsíc. Jenže jmění je pomíjivé, radši se ho vzdej, zavrhni mamon a konej pokání, jinak s tebou bude zle!“

„V měsci mám jen groše a pár tolarů. Žádné zlato.“

„To je jedno!“ zařval rohatý. „Hned mi všechno dej, odporný lidský červe!“ Udělal krok vpřed a opět napřáhl proti Jarošovi vidle. „Buď na ty hroty pověsíš svůj měsíc, nebo na nich skončí tvá bídná duše! Vybírej moudře!“

Jaroš pohlédl na bodce, které se mu nebezpečně blížily k obličejí. Oči měl zúžené do škvír, po zmatku a obavách v jeho výrazu nezbylo ani památky.

„Ne,“ řekl chladnokrevně.

„Ne? Jaké *ne*, Boha jeho?!“

„Na tvém místě bych se Bohem příliš neoháněl. Aby tě náhodou nezaslechl.“

„Budu si bohovat, jak se mi zachce!“

„Jen si posluž, ale dnes stejně odejdeš s prázdnou. I kdybych věřil, že tě poslal kníže všech ďáblů, zaplatil bych ti zbytečně. Na celém světě není tolik zlata, aby mé duši koupilo cestu do nebe.“

Čert se nadechl a zdálo se, že spustí další příval kleteb, řvaní a zvířecích pazvuků. Jarošův upřený pohled ale způsobil, že splaskl do podrážděného zafunění.

„Nehraj si na hrdinu, blbče,“ řekl normálním hlasem. „Naval měšec a odejdeš odsud po vlastních.“

„Nejsem hrdina a nechci odejít po vlastních, ale odjet v sedle koně, kterého jsi vyplašil tím laciným trikem se střelným prachem.“ Seržant si skoro otráveně povzdechl. „Poslyš, už to někdy na někoho zabralo? Našel se pitomec, který ti uvěřil, že tě opravdu poslalo peklo?“

Rohatý si odfrkl. „To by ses divil. Někteří si dokonce nasrali do kalhot, plazili se přede mnou jako červi a prosili o slitování. Ano, bylo i pár takových, co se nezalekli. Jenže i ti mi nakonec dali všechno cenné. Kdo se stavěl na zadní, ochutnal vidle. Chceš, abych i do tebe udělal díry, smrkáči?“

„Můžeš to zkusit, kravský chvoste.“ Jaroš zaujal bojový postoj a zvedl tesák do střehu. Zakřivená čepel s ostřím na vnější a řadou zubů na vnitřní straně vyzývavě cinkla do hrotu vidlí. Chlap o krok ucouvl, jako by pochopil, že přepadnout právě tohoto jezdce byla chyba.

„Varuju tě, kryso...“

„Takže začnu já,“ sykl Jaroš a zaútočil.

Vidle srazil stranou, jen to zazvonilo, ale při druhém výpadu se čert pohotově zaklonil a švihl levačkou. Řetěz, který v ní držel, se omotal kolem čepel tesáku.

Soupeři na okamžik znehybněli a jejich pohledy se setkaly. Jaroš popadl oběma rukama rukojeť a trhl zbraní k sobě. Mělo to stejný účinek, jako by se snažil vyvrátit stoletý dub – mohutný zbojník se ani nehnul a tesák se také nepodařilo uvolnit, spíše naopak, oka se zachytila o zuby na čepeli. Rohatý vycenil řídké skvrnité zuby, protože teď byla řada na něm. Do trhnutí řetězem dal všechnu sílu.

Jaroše to skoro vyzulo z bot, tak prudce ho trhnutí vystřelilo vpřed a na břicho do bláta u čertových nohou. Tesák mu

vyletěl z dlaní a seržant zřetelně slyšel, jak klepl do mostu a šplouchl do potoka.

„Do prdele,“ zachraptěl. Klobouk ztratil už při pádu z koně, takže když čert švihl uvolněným řetězem, zasáhl ho do nechráněné hlavy. Zazvonilo mu v lebce, zajiskřilo před očima, ale zůstal natolik při smyslech, aby poslechl pud sebezáchovy a převalil se na bok, na záda a znovu na břicho. To ho zachránilo, protože do místa, kde před okamžikem ležel, se zapíchly vidle. Jaroš znovu zaklel a zopakoval valivý pohyb, čímž se opět vyhnul řetězu i vidlím, v obou případech jen o vlásek. Rohatý se vzteklým řvaním kráčel za ním, střídavě mlátil a bodal a zjevně byl odhodlaný nedovolit protivníkovi už nikdy vstát. Jarošovo kutálení se zastavil pařez po dávno poraženém stromu. Obratně se ho chytil a vyskočil na nohy. Hroty vidlí se zabodly do ztrouchnivělého dřeva. Seržant rychle získal rovnováhu a zpoza šerpy u pasu tasil dýku. Čert se snažil uvolnit vidle, ale uvázly v pařezu. Jaroš prudce kopl do násady. Praskla na půl a loupežník zavrával.

„Kurva mat!“ ohnal se po mladíkovi řetězem, ale Jaroš se mu tentokrát úspěšně vyhnul, skočil kolem dopadající čertovy ruky dopředu a bodl ho pod levou paži. Skoro taneční otočkou se ocitl za soupeřovými zády a přitom vyškubl dýku z rány.

Vytryskla krev.

„Hrom do tebe,“ zamumlal rohatý a otočil se za Jarošem, ale zavrával a skoro skončil na zemi. Rychle ho opouštěla síla a oči se mu zakalovaly. „Co jsi mi to... prokletý čubčí synu... takové ucho neduživé...“

Krev se řinula proudem, zpod kožené kazajky crčela na kalhoty a holínky. Lotr si nepřipouštěl prohru a z posledních sil vykročil za ustupujícím seržantem. Když se ale znovu ohnal řetězem, už jím nedokázal švihnout, vyklouzl mu z prstů a spadl k patám, stočil se do úhledné hromádky. Chlap slábnoucima nohama zakopl na rovné zemi a s chraplavým výkřikem klesl na kolena. Byl by se svalil na obličej, jenže mezi zemí a jeho

tělem se vzpříčila zlomená násada vidlí. Ostrý konec se mu zabodl pod bradu tak prudce, až z úst vylezl jazyk. Zároveň s vyvalenýma očima to byla nejlepší čertovská grimasa, jaká se mu dnes podařila.

Na chvíli tak znehybněl, v pokleku a mírném předklonu, krvácející, chrčící a slintající. Potom se bezvládně svalil na bok. Beranice s připevněnými rohy se skutálela do bláta a odhalila plešatou hlavu s flekatou kůží. Lupič se v poslední křeči schoulil jako dítě v děloze a potom se s dlouhým, krvavě bublajícím výdechem narovnal a znehybněl, hlavu zakloněnou, oči vytřeštěné někam do lesa.

„Pozdravuj svého mistra,“ zabručel Jaroš. „Snad má dost velký kotel i pro takového hromotluka.“

Vykročil k mostu, ale zatočila se mu hlava, a tak se raději zastavil a opatrně si ohmatal jizvu pod kratšími vlasy na levé straně hlavy. Počátkem roku se v Plzni podrobil – ne úplně z vlastní vůle – zákroku, po němž mu kus lebky nahradila stříbrná destička. Na chvíli ho přepadla obava, zda ji úder řetězem neuvolnil. Zdálo se ale, že drží dobře, a tak se znovu pohnul a po několika krocích se mu vrátila jistota. Ulevilo se mu.

Zvedl ze břehu klobouk a očistil ho od hlíny. Potom v potoce našel tesák, pečlivě ho otřel, zastrčil do poutka u opasku a s povzdechem se vydal po stopách svého koně. Obával se, že odběhl po cestě zpátky až do Švanckdorfu, ale našel ho už za druhou zatáčkou. Vraník ještě nervózně frkal a podupával, ale po chvíli dovolil pánovi, aby ho vzal za uzdu a vedl zpátky do úvalu. Jak se blížili k mostu, Jaroš zaslechl bučení a tiché chvějivé dunění, vydávané spoustou kopyt. S obavami přidal do kroku, jenže přes potok se už hrnulo početné stádo krav. Ne že by to byl na České cestě neobvyklý úkaz – Uhry zásobovaly hovězím celou říši a větší část z něj putovala na západ přes velký dobytčí trh v Trnavě a potom právě tímto průsmykem.

Jaroš pospíchal k místu, kde nechal mrtvého loupežníka. Už z dálky ale viděl, že nad tělem stojí nějaký chlap. Podle plstěné

čepice ozdobené svazkem per, dlouhé ovčí šuby, dolománu přepásaného šerpou a stočeného biče v ruce uhodl, že má co do činění s hajdukem. Ani setkání s někým takovým nebylo v těchto končinách ničím překvapivým. Dolnozemští hajduci hnali krávy z podunajských rovin nejdříve do Trnavy, a když je tam prodali, ochotně se nechávali novým majitelem najmout, aby stádo doprovázeli i na další cestě, která vedla na Moravu, do Čech a Slezska a často až do Norimberku, kde se nacházel největší trh s dobytkem a obilím v celé říši. Bývali dobře vybavení, po zuby ozbrojení, vytrvalí, a s kravami to uměli, takže se dalo spolehnout, že navzdory mnoha žoldněům a loupeživým bandám všude na cestách přiženou stádo na místo určené. Do hajduků se jen tak někdo nepustil, protože oni sami měli nejen vojenskou, ale i zbojnickou povahu. Ostatně dobytek hnaný na trnavský trh často prostě ukradli Turkům.

Z toho všeho pro Jaroše vyplývalo, že si musí dávat pozor. Když ho chlap spatřil, hned se mu naježily dlouhé kníry, karabáč si přehodil do levé ruky a pravou dlaň položil na hlavici pistole, kterou měl zastrčenou za šerpou. Kromě toho mu u boku visela šavle a bojová sekera zvaná fokoš. Nedůvěřivým pohledem zhodnotil seržantův zevnějšek, čerstvě ušpiněný blátem, a na něco se zeptal. Jaroš poznal maďarštinu, ale nerozuměl jedinému slovu.

„Ten chlap byl lupič,“ řekl německy. „Odmítl jsem mu dát měšec, tak si ho chtěl vzít násilím. Skoro se mu to podařilo.“

Hajduk sklonil zrak k nebožtíkovi a pak se znovu podíval na Jaroše.

„Ale jen skoro,“ odpověděl také německy. Oči mu krátce švihly stranou, k opačnému břehu potoka. Jaroš se tam bleskově ohlédl. Samozřejmě že tak velké stádo neměl na starosti jediný chlap. Po mostě prošli další dva muži, podobně oblečení a ozbrojení jako jejich druh. Jeden z nich zavolal otázku a ten, co stál nad mrtvolou, mu odpověděl a přitom zavrtěl hlavou. Dvojice se poslušně zastavila na konci mostu a Jaroš

si z toho vyvodil, že hajduk, kterého uviděl jako prvního, je předák. Soustředil se tedy na něj.

Muž mu pozornost oplácel – zamyšleně si štíhlého mladíka prohlížel a bezpochyby odhadoval, zda by se jeho měšce a ušlechtilého koně nemohli zmocnit oni tři. Přestože měli střelné zbraně a Jaroš ne, po chvíli hajduk zvedl dlaň z pistole a prsty si nakroutil dlouhé kníry, dokonce se pouсмál. Zřejmě usoudil, že to nestojí za to. Hnali pořádně velké stádo a nemohli si dovolit, aby jeden z nich utržil zranění nebo zaklepal botami. Chladnoucí tělo na zemi i seržantův neústupný výraz dokazovaly, že je to velmi pravděpodobná možnost.

„Nebyl to ledajaký lapka,“ řekl velitel vlídnějším tónem. „Zabil jsi koralátského čerta.“

„Koralátského čerta?“ zopakoval Jaroš, stále ve střehu a připravený na nejhorší.

Hajduk přikývl. „Řádil tady od loňska a místní věřili, že je to skutečný čert. Přepadl na téhle cestě hodně poutníků a několik jich zavraždil, mluví se o mrtvolách probodnutých vidlemi nebo uškrcených řetězem. K tomu obcházel vesnice a podhradí, kradl tam jídlo, a nedej bože, aby potkal osamělou ženu nebo dívku, hned se na ni chlípně vrhl. Říká se, že má doupe někde pod Koralátským hradem, ve skalách je prý jeskyně plná naloupených pokladů. Náhodou ti předtím, než jsi mu pustil žilou, nestihl prozradit, kde je vchod do skryše, že?“

„To opravdu ne.“

„Škoda,“ pokrčil hajduk rameny, „ale ani tak nevyjdeš na prázdno. Na čerta byla vypsaná odměna. Vezmi mrtvolu do Trnavy a služný ti vyplatí sto zlatých.“

S tím se honáci rozloučili a Jaroš si oddechl. Měli hned několik důvodů ho zabít – nejen jeho měšec a vraníka, ale hlavně cennou mrtvolu. Naštěstí měli namířeno na západ a zjevně se jim nechtělo vracet do Trnavy pro odměnu za podivuhodného lupiče.

Jaroš s rukou na hlavici tesáku počkal, až celé stádo přejde potok a hajduci i krávy zmizí z dohledu. Až potom sklonil zrak k mrtvému. Chvíli hodnotil obrovské tělo, pak se otočil k vraníkovi a sundal ze sedla stočený provaz.

„Hodil by se nám vůz,“ zabručel, „ale protože žádný nemáme, musíme si s tím kolohnátem poradit jinak.“

Kůň frkl a pohodil hřívou, jako by chtěl dát najevo, že se mu vůbec nelíbí, kam tohle všechno směřuje.

KAPITOLA DRUHÁ

Jaroše vítá město vína, krav a chrámů. Na pranýři se ukáže, že v něm není nouze ani o živly, které pohrdají zákonem. Městský kapitán má plán.

Cesta do Trnavy byla samé lejno.

Ne že by na ní scházely kobylince, ovčí bobky a další druhy trusu, lidský nevyjímaje, ale kravinců bylo tolik, že tvořily téměř souvislou vrstvu. Nikdo nemohl pochybovat o tom, že se ocitl v dobytkářském kraji. Jaroš musel kráčet po vlastních, protože sedlo přenechal korlátskému čertovi – nejdříve mezi hnojem kličkoval, ale nakonec ho bylo tolik, že to vzdal. V Trnavě si nechá holínky pořádně vyčistit. Anebo si koupí nové.

Od úpatí Bílých hor se na jihovýchod otevírala mírně zvládnutá krajina plná polí, zahrad, vinogradů a pastvin. Letos však vypadaly pustě, jako by půda pod nimi ztratila životodárnost. Nebylo divu, po dlouhé, kruté zimě přišlo suché léto a Uhry i okolní země sužoval nedostatek, v některých oblastech dokonce hladomor. Na hlavní cestě však bylo přesto rušno – oběma směry proudili jezdci i pěší, těžké kupecké vozy, panské kočáry i rozhrkané selské káry, občas prošel vojenský oddíl, jindy pastýři a honáci se stády krav a ovcí. Většina z nich při pohledu na vraníkův náklad minula Jaroše širokým obloukem a horlivě se křížovala. Málokdo osamělého ozbrojence v tmavém oděvu pozdravil a otázky se mu odvážili klást jen mytní na východním konci průsmyku. Později na rozcestí ke Smolenickému zámku potkal honosný kočár doprovázený sedmi jezdci v kyrysech a šišácích. Nejdříve ho nabroušeně oslovil velitel oddílu, potom záclonu na okýnku kočáru poodhrnula prsteny obtěžkaná ruka nějakého šlechtice. To, co začalo jako výslech, skončilo tím, že velmož seržanta pochválil za odstranění hrozby, která už dlouho sužovala kraj.

„Jeho jeskyni jsi nenašel?“ zajímal se. „Prý je ve skalách pod Korlátským hradem, čert v ní shromažďoval nakradené cennosti.“

„Nehledal jsem ji, Vaše Jasnosti.“

„Opravdu? Škoda. Ale možná bude lepší, když ji nikdo nenajde. Říká se, že se v jeskyni nachází brána do pekla.“

Jaroš chtěl namítnout, že čert byl falešný, takže sotva může být v jeho skrýši pravý vchod do pekla, ale v poslední chvíli se kousl do jazyka a jen se šlechtici hluboce uklonil.

Trnavu viděl z daleka, její věže se pyšně tyčily k obloze, a když mezi putujícími oblaky vyhlédlo slunce, plechové stříšky se třpytily jako zlaté. Seržant jich napočítal půl tuctu, a to ještě předtím, než uviděl mohutné hradby, z nichž vystupovala spousta nižších věží a bašt. Ze severozápadu přitékal k městu potok a jeho přehrazením vznikl rybník. Vznášel se kolem něj dusivý smrad a mračna hmyzu. Jaroš si všiml červené kozí mršiny, která ležela napůl na břehu a napůl ve vodě. O kus dál rybáři se sítěmi chytali ryby a nějaký muž se ženou nabírali džbery vodu do kádě na dvoukoláku. Kousek od hráze, která rybník oddělovala od příkopu pod hradbami, stála budova s vysokým kouřícím komínem a ohrazeným hospodářským dvorem, na němž seržant skrz otevřenou bránu spatřil hromady sudů. Už dříve však podle vůně poznal, že je to pivovar. Nepochybně čerpal vodu z potoka a možná i přímo z rybníka. Jaroš si dal závazek, že ve městě bude pít jen víno a za žádných okolností nevezme do úst rybí maso.

Městské opevnění bylo postaveno z cihel, což se často nevidělo. Jako všude v Uhrách i zde po moháčské pohromě hradby opravili, obnovili, přestavěli a zesílili. Předsunuté bašty byly vybaveny bočními střílnami, z nichž se dalo pálit podél hradeb na nepřátele v příkopu. Proluky v cimbuřích zazdili a nechali jen malé otvory pro muškety a smolné nosy. Hlavní novinkou byl barbakán na vnějším břehu příkopu, do něhož Jaroš vstoupil z boku, a musel projít dalšími dvěma portály, než

vůbec odbočil na kamenný most. Po něm se konečně dostal k hlavní bráně. V klenutém podjezdu se o halapartny opírali dva strážní v pancířích a morionech. Pohled na ozbrojeného cizince s mrtvolou přehozenou přes koňské sedlo je okamžitě probral z letargie – sklonili proti seržantovi dlouhé ocelové hroty a rázně se zeptali na jeho i nebožtíkovu totožnost.

Jaroš jim stručně vysvětlil, co je zač a jak se dostal do střetu s obávaným čertem od Korlátky, i to, že si v Trnavě hodlá nárokovat odměnu. Ne, jeskyni s poklady nenašel. Ale může jim dát tolar, když mu poradí, kde najde služnovský úřad. Minci rádi přijali a nechali ho projít.

Městská ulice se od venkovské cesty lišila hlavně tím, že ji pokrýval jiný druh výkalů – zde převažovaly psí, slepičí a prascečí. Jaroš na každém druhém kroku obcházel vepře, kteří se krmili na hromadách odpadků navršených před domovními dveřmi. Věděl, že mnohá města už volné potulování prasat a jiných domácích zvířat zakázala, ale Trnava očividně zaspala dobu.

Široká hlavní ulice, která protínala západní část města a vedla ke druhé velké bráně na jeho jižním konci, zhruba v polovině procházela kolem vysoké věže. Ta nepatřila k žádnému kostelu, i když jich bylo v Trnavě početně, a podle všeho sloužila hlavně coby rozhledna pro případ nebezpečí. Pod věží se rozprostíralo velké náměstí, právě v tuto chvíli plné lidí. Jaroš se svým zvláštním nákladem kupodivu nebudil takový rozruch jako dosud, vlastně si ho nikdo příliš nevšiml. Všeobecnou pozornost totiž poutalo něco jiného.

Na rynku se kromě zastřešené veřejné studny nacházel pranyř – vysoký hladký sloup se železnými kruhy pro okovy, dole vsazený do třístupňového kamenného podstavce, nahoře ukončený špičatou stříškou s kovovým vlašťovčím praporkem. Jaroš viděl dva řetězy protažené kovovými oky, a když ušel ještě pár kroků, mezerou v davu spatřil mladý pár, muže a ženu, zubozžené a zhroucené v pokleku obličejem ke sloupu; oba vypadali,